

FELELŐS SZERKESZTŐ NAPJAI

Helyesírói árak:

Helyben:	Vidéken:	3 K.	6 K.
1-60 K.	1 hónap	12 K.	24 K.
60-100 K.	3 hónap	36 K.	72 K.
100-150 K.	6 hónap	72 K.	144 K.
150-200 K.	1 év	144 K.	288 K.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Széki lakás-lár 1.

Telefonszámok:
Szerkesztőség: 2-88.
Kiadóhivatal: 2-88.
Nyomda: 2-88.

Felelős szerkesztő: Hajós József.

Figyelő

A pázmándi asszony elhatározta, hogy fölutazik Budapestre. Megunta a háborús nyomorúságot és azt gondolta, hogy gyökeres rendet csinál. Gyökeres rendesindulás alatt azt kell érteni, hogy megorvosolja a petroleum hiányt és a dohányhiányt. Mert 5 órákor már sötét van és a nap csak reggelt 7 órákor tápészakodhat föl az ágyból. Hát mit csináljon az ember ilyen rengeteg idő alatt? Éjfélleg kitalassza magát, aztán forgolódik reggelig az ágyban mint az orsó. De ha ez ki is bírja valahogy, nem bírja ki az embere házsártosságát. Mert — tessék tudni — az embernek, a mióta megházasodott, egy szerelme van: a pipája. Ha azt szortyogtathatja, minden rendben van, ha nincs a szájában, olyan mint egy barlangi medve, örökké morog, semmi se jó, senki se jó neki, veszedhik, marakodhat reggeltől estig, még éjjel is. Hát ezt nem lehet kibírni.

Tehát a pázmándi asszony elhatározta, hogy gyökeres rendet csinál. Anyai petróleumot és dohányt vásárol Pesten, a mennyi a tél végéig okhellenül elég lesz. Mint okos asszony tudta, hogy az ilyen dígaságokat nem rongyos janesibankóért szokás megvásárolni, hanem egyébb földi jókért, amikért a pesti nép árnyakat adna. Megakasztta a vaskáját tejjel, tejföllel, túróval, szép illatos sárga vajjal, a mi után még a Rothschild is megnyalná a szája esüskéjét. Aazonfelül egy két kövér libát is mellélt, a melyekért a pesti botos a menyegyei üdösségét is szívesen eladja. Minden ránter volt, csak a sok irigy szem nem volt. Fendben, a mely Pestig a gőzocsón majdnem elnyelte a pázmándi asszony drágaságait. Igérték neki bankót, dögivel, százan is, de a pázmándi asszony alattomosan mosolygott, tudván, hogy ő jobb üzletet csinál akárki fiánál.

Pesten nem soká kellett cipelni az édes terhet. Csak két utca szatocsboltját járta be, s a teljes útegek tele lettek petróleummal, az urának meg annyit

rekvíralt, hogy akár boltot nyitna ott volt Pázmándon.

A pázmándi asszony hazáig csak befelé nevetett. Hangosan nem mert mosolyogni, mert tudta, hogy a sok petróleum és dohány fölbreszthatná az utitársakban az alvó oroszleányt és még utóbb kirabolná a sok kincseivel. Csak az úrra gondolt, a ki majd más felet ugri, a nyakába borul, sőt talán meg csókolja örmében — meg a szomszédokra, a kik két szárnra az ő vendégeik lesznek estenkint beszégetésre az áde lámpavilág mellett.

Hazaért és boldogan szedte elő a kincseit. Az első csalódds az urát érte, a ki szétbontva a dohánypaklit, apró papírdarabokat kapott. Este pedig, a mikor a petróleumot meg akarták gyújtani szergett mint az istennyilla, mert csak petróleummal bűdösített víz volt az egésze. Hogy miüdezek után mi történt, nem kutatjuk, sőt fátyolt borítottunk és az esethez még csak annyit jegyzünk meg, hogy azóta Pázmándon erősen terjed az antiszemizmus. — Ik —

megőrtönik. Valószínűleg, hogy ez ügyben a hitelszövetkezet igazgatósága nagyobb értekezletet hív egybe, s ezen a tavaly kiérdemelt díjakat is kiosztják.

A csalántermelésről.

Lapunk egy minapi számában a csalántermelésnek fontosságát valótánk javítása és iparfejlesztési szempontjából világítottuk meg. E közleményünk célja: rámutatni azokra a körülményekre, amelyek a gazdákat, a termelők szempontjából komoly figyelemre méltók.

Németországból nyert értesülések szerint (ahol a csalántudvalóóleg rég óta nagyserű eredménnyel termelik) est a növényt mindentűl lehet termelni. Nem árt ennek hőfegy nedvesség-szárazság, hideg meleg, tehát az időjárás viszonyait nem befolyásolják a hozamot, rossz termés ennél ki van zárva.

Termelése, kezelése, kultiválása már csak azért is igen egyszerű és könnyű, mert az első vetés után 15-20 évig önmagától nő, tehát hosszú évekig munkát, költséget egyáltalán nem igényel.

Ami pedig az értékelését illeti, szakegyének határozott véleménye szerint: egy katasztrális hold csalánhozama legalább 108 mázsa és így a termelő részére kétszázalékos elcsóranagu hasznosság befelölés.

A csalán kaszálása egy évben kétszer történhet és pedig nyáron és késő ősszel. Kaszálás után, még a szalma csészára tess, azután kövekbe köve, vagy présre szállítható. Elengedhetetlen, hogy a szállítandó csalán keményen szárított legyen, mert különben a rothadási folyamat igen gyorsan beáll és az egész szállítmány hasznavehetetlenné válik. A levelek a kőrön hagyandók.

A csalánból a fonalon kívül vegyi uton hangyasz is kivonható, míg a levelekből előrendű erőtakarány és az a, a cholofin festő anyag állítható elő. Nem mulaszthatjuk el rámu jutatni arra a tényre is, hogy ha ritkán Székesfehérváron, Fejérványban 10.000 kuth. holdnyi területet csalántermesztésre megszeressz, az esetben ennek előnyei városunk és várme gyének közvetlenebbül is élvezhetné, amennyiben ez a cél fojérmegyel vezetőjének, Wiener Jenőnek hitátsba helyezték az érdekelt körök, hogy ez eset

A kiskertek.

A Székesfehérvári Hitelszövetkezet igazgatóságának a múlt tavaszra megindított mozgalma a legzsebb eredményeket vésődűt. Közel négyszáz család áldja örís az eszme megperditőt és megvalósítót. Bár, mint tudjuk a múlt esztendő, módfelett száraz volt az eredmény olyan jó lett, hogy a kiskertekért lelkesedők száma nemcsak, hogy nem apadt, sőt emelkedett.

Ez indította a hitelszövetkezet igazgatóságát arra, hogy a városból újabb területeket is kérjen. A város vezetők készséggel támogatják a kiskerteseket, úgyhogy a tarajyi területeken felül esztendő még közel 10 holdat ajánlottak fel a kiskertesek szövetségének.

A polgármester ez ügyben esztendő március 1-én értekezletet hívott egybe, s ezen rajta kívül dr. Kerekes Lajos h. polgármester, Polczér Péter gazd. tan. Lindormann Antal h. városigazgató és dr. Csikó Gy. Emil dr. főjegyző a városi hatóság, dr. Klauz György elnök és Kotskés Elek ügyvezető igazgató a Székesfehérvári hitelszövetkezet novében retek részt.

Az értekezől folyamán megállapodtak abban, hogy a városnak összes, most felszabadult földjét bárbe veszi a hitel szövetkezet, illetően a Székesfehérvári kiskertesek Szövetsege. A tavalyi kiskertek tehát az új malom mellett levő terület egy részét lezárnára — teljes egészében megmarad az; aazonfelül nagyobb területet ad a város a régi homokbányák nál is; átadja a kb. 7 és fél holdnyi Komlóskertet.

Dr. Kerekes Lajos h. polgármester készséggel jelentette ki,

hogy a tisztviselők ez irányban mozgalomával szívesen csatlakoznak a már hasznos tapasztalatokkal bíró kiskertesek szövetségéhez és a városi hatóság részéről nemcsak azt helyezte kiáltásba, hogy a vetőmagvak megszerzésében segítségére esset; de a kertészességek ki eszközését is magára vállalta.

Polczér Péter gazd. tanácsos pedig egész programot dolgozott ki a jövőben erre a célra felhasználandó területekről, úgy hogy már az észre közel 60 holdon, pár év múlva pedig 100-120 holdon sűrűnedsenek a serény kiskertesek boldog családai.

De a mozgalom jelentőségét magá a főzelelmzési miniszter is nagyra értékeli. A napokban ugyanis megkereste a Székesfehérvári Hitelszövetkezetet, hogy tölts az eddigi eredményekről jelentést kérjen és kiáltásba helyezte, hogy a vetőmagvakat ő fogja kiutalni.

Helyszíni szemle.

Nehogy a kiskertesek kikopjanak az időből, az értekezleten elhatározták, hogy az új területek szemlejét már most szombalon megéjük. Így, tehát pár nap múlva teljesen tisztán láthatjuk, mi kerül kiosztásra.

A kiskertekre igényt tartók a hitelszövetkezetben (Távirdu u. 6.) a hivatalos napozton (esztendő március 1-én) már jelentkezhetnek is. Természetesen, hogy a kiskertesek szövetségébe azok is beleférhetnek, akik a hitelszövetkezetnek nem tagjai. Nagyon kíváncsok, hogy a tisztviselők is mindig nagyobb számban csatlakozzanak. Akik azonban a tisztviselők szövetségében már jelentkeztek, előjegyzésük új bejelentés nélkül áll

ben, Székesfehérváron több ezer munkást foglalkoztató gyárral építenek, amely a csalánt itt dolgozná fel. Hogy egy ilyen nagyobb mértékű iparvállalat létesítése a mi iparszegény városunkban és közvetve a megyében is milyen jelentőséget, mennyi a gazdasági hasznok képviselő, azt bővebben bizonyítani teljesen feleslegesnek tartjuk.

E kérdésben minden szűkséges részletes felvilágosítással az akkori fontosságát tudó és elismerésére méltó késséggel felkarolt Armos Jónó gazdasági egyesületi titkár a Gazdasági Egyesület hivatalos helyiségében bárbírnok szívesen szolgál.

II. IREK.

— Gróf Károlyi József főispán a Magyar Tudósítót a következő sorok közlésére kérte fel:

— Egyes napilapokban ma azt olvassom, állítólag illetékes helyről nyert helyreigazítás gyánant, hogy a gróf Károlyi nemzetség nagykoru férfitagjai többé kevésbé osztrák gróf Károlyi Imre nézetét gróf Károlyi Mihály felől. Tekintettel, hogy a gróf Károlyi nemzetség ezen ügyben családi gyűlést nem tartott, amely családi gyűlés egyedül lehetne illetékes ebben a kérdésben, ennél fogva a család semmilyen irányban állást nem foglalt; így az egész híradásnak komoly forrása nincsen és a valóságnak nem felel meg. A magam részéről kérem ezzel kapcsolatban annak közlését, hogy én gróf Károlyi Imre eljársát és levelének darva hangját a meghatározottabb helyteleníttem. Székesfehérvár, 1918. jan. 24. Gróf Károlyi József.

— **Hangverseny.** A Székesfehérvári Zenekedvölők Egyesülete vasárnap délután fél 6 órakor a főgimnázium dísztermében fényesen sikerült zenei hangversenyt rendezett. Hermann Ezzeló karnagy vezetésével. A megjelent intelligens közönség másfél órán át élvezte a Weber, Mendelssohn, Grieg és Liszt műveit. A remekműveket kiváló technikával tökélyre és átérzéssel előadott reprodukciókban. Pataki Lenke a szonata játékaival zajos teljesítést aratott. Hermann zenei művészetének vasárnapi hangversenyén bebizonyította, hogy aránylag szerény apparattal is lehet grandiózus zenei műveket nagy sikerrel előadni.

— Az összes 18–24 éves felmentettek behívják. A magyar tudósító jelenti: A hadsereg em beranyagának pótlása tekintetében elrendelték, hogy a jövőben a felmentettek nem-revizión eljárás után vonják be katonai szolgálatra, hanem a legfiatalabb évfolyambeli felmentést véglegesen megmentetik, csupán a bányászati, a vasút és a hajózás tekintetében lesznek kivételek, amelyek keretében tartozik minden egyes felmentést esetről-esetre bírálják el. Ennek folytán a legközelebbi megjelent honvédelmi miniszteri rendelet értelmében az 1899–1894. születési évfolyambeli felmentést véglegesen megszüntetik, beleértve ezek közé a most sorozott, 1900.

évből született egyeneket is. Az 1899–98–97. évfolyambeli felmentettek március 1-én, az 1896–95–94. évfolyambeliak április 3-án kötelesek bevonulni. A mezőgazdasági felmentettek erre való tekintet nélkül már február 11-én tartoznak bevonulni. A mezőgazdasági munkák elvégzésére szabadságot fognak kapni. A szabadság mind a hat évfolyambeliéknél április 8-án kezdődik, az 1899–98–97. évfolyambeliéknél május 8-án, az 1896–95–94. évfolyambeliéknél pedig május 31-én végződik. A katonailag kiképzett egyének szabadsága március 30-án kezdődik, az 1899–98–97. évfolyambeliéknél május 15-ig, az 1896–95–94. évfolyambeliéknél pedig május 31-ig tart. Miután a tavaszi munkák egyes helyeken már megkezdődtek, Nyitra, Bars, Hont, Nógrád vármegyékben, valamint az ettől délre és keletre fekvő vármegyékben az 1899–98–97. évfolyambeliéknél már március 11-én, az 1896–95–94. évfolyambeliéknél pedig csak április 8-án tartoznak bevonulni.

— **A románok meg akarják tartani Beszarábiát.** Szófia, január 26. A román és orosz háború tulajdonképpen oka az, hogy román csapatok le akarják fejevezni egyes orosz hadosztályokat, hogy megszálhassák Beszarábiát, melyet meg akarnak tartani a románok maguknak. Ez a terv már az orosz forradalom kitörése előtt megszületett és a fegyverszünet megkötése előtt teljesült. Ezzel megmagyarázzák a románok által tanúsított ellenállást a fegyverszünettel szemben.

— **Dupla lesz a cukor ára.** A jövő évi cukorára és cukor árának megállapítása ügyében most folynak a tárgyalások Ausztriában. Az érdeket tényezők megállapodtak abban, hogy a 12 koronás repár tartathatatlán. A nyerscukor árárt eddig 57,5 koronáról a jelenlegi árdujáról fogják emelni. Miután a nálunk érdeklődő tényezők semmiesetre se maradnak el Ausztria mögött, ha arról van szó, hogy emelni kell az árakat, egészen bizonyos, hogy rövidesen hasonló tárgyalások indulnak meg nálunk és mire eljárnak a tárgyalások megkezdéséig a száz százalékos cukoráremelés.

— **Étszerlopás.** Özv. Eisenbarth Ferencné Jókai utca 20. sz. alatti lakosát vasárnap délelőtt egy katonai szekrényéből 2500 korona értékű étszer ellopott. Özv. Eisenbarth Ferencné pár percre kiment az udvarra, ez idő alatt egy katonai észrevétlenül belopódzott a lakásba, s a szekrényben levő ékszerdobozból gyűrűket, aranyláncot stb. kiemelt. A rendőrség keresi a tolvajt.

— **Farkasok Zalában.** Nem mindennapi kalandja volt a napokban egy alsóendvai uritársaságnak. Szánkón Alsóendváról Csesztetre mentek és éjjel, mikor bástériek, farkasokkal találkoztak. Előbb egy, utóbb három ordos mutatkozott. A lovak megvadultak, úgy, hogy alig lehetett velük bírni. Esetvesztett száguldás után egy utaszi hárnál megálltak és az egész társaság ott töltötte az éjjelt. A háiban még sokáig hallották a vadállatok ávölését. Ugyáltszik, a nagy hideg és a rendkívüli magas hőmérséklet hi a Sárjér hegycsúcsán a ritka és nem szívesen látott vendégeket.

— **Katonatemetés.** Heger József 6. gyalogezredbeli katonai chieschi lakos, a harctérén szerzett betegsége következtében elhunyt. Temetése f. hó 8-án d. u. volt a csapatkórház halottasházában.

— **Köszönetnyilvánítás.** Fogadják mindazok, kik felejtették a jó férjem temetésén megjelentek koszorút és csokrot helyeztek, avagy bármilyen módon szivesek voltak enyhíteni nagy bánatomon, soha meg nem szűnő hálás köszönetemet. Özv. Pájer Antalné.

— **Köhögés ellen** kitűnően bevált háziszer a Störk-pasztila. Egy doboz ára 1 korona. Kapható: Szűts Róbert Károly királyi téri gyógyszerüzében.

— **Szeplő, májfolt pörse név arcisztálláság** ápolására biztos hatású szer a „Korona tejrém” (ezelől Crème de Lakteine), mely párszori használat után az arcai bőrszínnyá és hófehérré teszi. Egy kis tégely 150 K. Nagytégely 3 K. Kapható Szűts Róbert: gyógyszerüzében.

Mozi.

— **Az Apolló igazgatósága közli:**

Mágia. Ez a címe az Apolló-színház hétfő és keddi filmelőadásának, mely a magyar kinematográfia egyik legkiválóbb alkotása. A fantasztikus tárgyú drámai mű, melynek szerzője Karinth Frigyes, a főváros legelőkelőbb mozgóiban került bemutatásra szenzációs sikerrel. Bizonyára nálunk is megérdemelt tisztesben fog részestlni.

Székesfehérvár sz. kir. város tanácsától 994/1918 szám.

Hatósági hirdetmény.

— **Az országgyűlési képviselők választásáról** szóló 1913 évi. XIV. t. c. 6 § a értelmében minden, a férfimhez tartozó, életének 30. évét betöltött és a törvény hatályosságának területén legalább 1 év óta ugyanazon községben lakó magyar állampolgárnak, ha a törvény 13. §-ában felsorolt kizárási okok fenn nem forognak választási jogosultsága van a magas képzettség nélkül, c-upán az irni, olvasni tudás feltétele alatt, ha a fenti §-ban előirt. kételek valamelyikét igazolja.

Ertesitem azokat, akiknek a választási jogosultság céljából irni olvasni tudásuk igazolására szükük segítség van, hogy az 1913 évi XIV t. c. 33. §-a és az ennek alapján kibocsájtott 14555/917 eln. számú vallás és közoktatásügyi miniszteri körrendelet értelmében Székesfehérvár szab. kir. város közigazgatási bizottságának 20/918 kb. számú határozatával kiküldött állandó bizottság két albizottsága előtt jelentkezhetnek az irni olvasni tudás igazolása és arról hivatalos bizonyítvány elnyerése céljából.

Ezen bizottságok folyó évi február 17 és 18-án délelőtt 8 órától 12-ig délután 2–6-ig működnek a város-ház-tanácssteremben. Jelentkezhet minden a férfi nemhez tartozó magyar állampolgár, aki életének 24. ik évét betöltötte.

A vizsgárbocsájtás kérdésében a polgármester felelősséget kizárásával határoz.

A vizsgálat teljesen ingyenes.

A kök vizsgálatra jelentkezők irni olvasni tudásukat a város közigazgatási igazgatóhelyettesnél (Város-ház I. em. 28.) jegyzétkbe, vagy pedig a kérdéses alkalommal jelenjenek meg a vizsgálati bizottság előtt.

Székesfehérvár 1913. január 26.

Dr. Csitáry G. Emil

tb. főjegyző

Dr. Saára Gyula.

polgármester.

APRÓNIRDETESEK

Egy 280 öböl álló fundus h6 és téglanyaggal együtt eladó Végóhídi dűlőben. Tudakozódni lehet Jancsár utca 6.

Mielőbbre keresünk egy bérházat több lakással lehetőleg vasúthoz közel. Ajánlatokat a kiadóhivatal továbbít.

Szeder-utca 1. számú ház kertel együtt május elsejére kiadó. Tudakozódni ugyanott.

Egy j6házból való fiu bolli fiúnak felvétetik. Horváthné és Rónainé papírkereskedésében.

Börgyár-dűlő 4. szám alatt egy két éves tenyésztés bíka eladó.

Egy sertés eladó. Gáztelep-utca 3. szám.

4 darab fűszót, 2 fejős tehenet, 2 darab tinót elad Paulovits gazdaság, Szarazrért.

Eladó ház. Malom-utca 13. sz. alatti ház szabadkézből eladó. Bővebbet Vásár tér 14/a. sz. alatt.

Egy 6 éves orosz lovat, 8 hónapos csikójával január 30-án, az szerdán d. e. fél 10 órakor a buzapiacon nyilvános árverésen elad, Paulovits gazdaság.

Ügyes varróleányokat és tanuló lányt felveszek. Resánkszy Zsófia női divatterme, Ily Miklós u. 10.

Könyvelőt keres a Székesfehérvári Székesfehérvári Szövetkezet. Hölgyek is pályázhatnak. A jelentkezők keressék fel Kar István szövetkezeti elnököt. (Nádor u. 37.)

Szeder utca 14. számú ház szabadkézből eladó.

Aránia-színház

Hétfőn és kedden,

január hó 28 és 29 én:

Szerelmi játékok

Vigjáték 3 felv. Zelnik ítm.

A pótúnsorban:

A honvédek küzdelme

az örök hó birodalmában

II. rész.

Előadások fél 7 és fél 9 órakor.

Apolló-színház.

Hétfőn és kedden,

január 28 és 29 én:

Mágia

Karinty Frigyes fan-

tasztikus drámája 4 felv.

Főszereplők: Labász J.

Nyáray A. Várkonyi M.

Remek pótúnsor.

Előadások 6 és fél 9 órakor.

Rendes helyárak.